

Heroldo de HEL

N-ro 88 februaro - aprilo 2001

HOKKAJDA ESPERANTO-LIGO

北海道エスペラント連盟

ĉe HOŜIDA Acuŝi

〒053-0844

Mijanomori 2-18-18, TOMAKOMAI

苫小牧市宮の森2丁目18-18 星田 淳 方

053-0844 JAPANIO

<ENHAVO 目次>

La karavano al For-Orienta Rusio

極東ロシア訪問団参加者募集 2

La advokato s-ro YOSIHARA

Syôhatirô forpasis

弁護士 吉原正八郎氏逝く

KODAMA Hiroo 児玉 広夫 3

Esperanto kaj mi

エスペラントと私

HUMOTO Tiyozî 麓 千代治 4

La Esperanto movado de NARUMI

Yôkiti en Hokkajdo

鳴海要吉の北海道におけるエスペラント運動

NASU Sakae 那須 栄 5

Sporta vivo kaj sportistoj de

Ĥabarovsk

Mihail KORĈMARJOV 6~7

Vento de Dioj

verkis Vasilij JEFIMENKO

tradukis German DUDĈENKO 8~10

Venos blinda amiĝo de Barato

インドから盲人エスペランティスト来訪のお知らせ 11

Prezento: "Mia Belarusujo"

詩集「わたしのベラルーシ」紹介

KAMINAGA Mariko 神永 真理子 11

Ĉu rusa pupo en pupo en pupo devenis de Japanio?

ロシア人形の起源は日本?

Gennadij ŜLEPĈENKO 12~13

Danke ricevitaĵ

受領郵便物

HOŜIDA Acuŝi 星田 淳 14~15

Nova karaktraro <la aina lingvo>

アイヌ語対訳記事「エス語、アイヌ語独特の文字をパソコンで打ち出す方法」

JOKOJAMA Hirojuki 横山 裕之 16~17

Raporto pri la 5-a komitata kunsido de HEL

第5回 HEL 委員会報告 17

Raporto el la sekretario

事務局便り 2号・3号 18

La ĝenerala kunveno de Sapporo-Esperanto-Societo

札幌エスペラント会総会

BABA Emiko 馬場 恵美子 19

10月、極東ロシア、ウラジオストックへ行きませんか？

格安の滞在費で、現地のエスペ란チスト達と国際会議に参加します。

2001年極東ロシア訪問団参加者募集！！

北海道エスペラント連盟 2001年極東ロシア訪問団 案内第1号 2001-04-30

2年に一度、ウラジオストックのロシア国立極東工科大学で国際青年研究者会議が開催されています。今年は会議の公用語にロシア語、英語と共にエスペラントも採用され、エスペラント学分会が3日にわたってもたれます。まじめな研究発表もいいし、ゆっくりウラジオ市内や近郊の観光もできます。もちろん現地の老若男女のエスペランチストとの交流はたっぷりです。

北海道エスペラント連盟では、エスペランチストでなくてもエスペラントとロシアに興味を持っている人なら誰でもそれなりに参加して楽しめるように、現地で即席講習会をロシア人エスペランチストの協力で開催します。

滞在先は大学の学生寮、食事は3食とも学生食堂です。

出発：新潟空港 2001年10月上旬 1週間滞在コース、2週間滞在コースがあります。

参加費：新潟発往復航空運賃、現地滞在費食費、国際会議参加費込み 12万円 (1週間)
15万円 (2週間)

(新潟までの往復交通費、パスポート、ビザ取得料、現地個人行動をされる方の経費は別途必要となります。)

参加申込〆切：2001年7月31日

問い合わせ先：北海道エスペラント連盟 2001年極東ロシア訪問団 宮沢直人

001-0045 札幌市北区麻生町1-3-13, 3F ロンデタージョ

TEL/FAX 011-717-4189 E-mail: MGH02745@nifty.ne.jp

<http://www2u.biglobe.ne.jp/~HEL/index.htm>

Registro de renovigoj 更新記録

Esperanto

30 2001. 2.22 Ajna Jukaro: Vulpo sin prikantis, "Touxa touxa to"

日本語版

54 2001. 2.22 アイヌ神謡集：狐が自ら歌った謡「トワトワ」 55 2001. 3.16 5月合宿のご案内

56 2001. 4.14 新JIS/JIS X0213のShift-JIS X0213符号化方式

電子メールのアドレスはこちら→hel@mud.biglobe.ne.jp

Nekrologo

弁護士

吉原正八郎氏逝く

北広島市 児玉広夫

去る2月23日(金)付、北海道新聞朝刊の『お悔やみ欄』で偶然、吉原さん死亡の知らせが目にと留まり、急いで当日の『死亡広告欄』を見ると、...「かねて入院加療中のところ、83歳をもって命終いたしました」旨が述べられている。そして、葬儀万端は札幌弁護士会と青年法律家協会北海道支部が執り行い、顧問には有名な世界連邦運動協会名誉会長湯川スミさんの名が載っている。

私の知る限りでは、長沼ナイキ設置問題では強く反対の立場を堅持したり、労働争議を調停する地方労働委員会の公益側委員として、あるいは農地紛争をめぐる調停などに敏腕を発揮されたことなどが思い出され、とちらかという、道内保守陣営にはけむたがられた人であったと思う。しかし、一方私の友人からは、氏は弁護士になる前鬼検事として有名を馳せ、正義感の強い人だったと聞かされて、私の知らなかった一面を覗き見た思いだ。

私が初めてお知り合いになれたのは、もちろんエスペラントが取り持つ縁で、昭和43年秋頃、2年間の東京勤務を終え、札幌に帰った最初のエスペラント例会の会場が札幌のど真ん中にある吉原法律事務所であったからである。爾来、法律事務所兼タイピスト学院を運営された約15年間にもわたり、SESの例会場あるいは初級講習の教室などに自由に使わせてもらったのである。と同時に先生の社会的ネームバリューを利用してといったら大変失礼になりますが、昭和63年の札幌での日本エスペラント大会(1988-8-20~21)までにSESの会長をお引き受けいただいた。

私が聞いたところでは、吉原さんがエスペラント学習を始められたのは、昭和42~3年頃、今は亡き高橋要一さん宅へ伺ってのマンツーマン方式だったそうで、なぜ氏をしてE学習熱にかき立てせたのか、それは先生が核のない真の世界平和実現のために世界連邦運動の先駆者たらんと志し、そのための橋渡し言語としてのエスペラントを知り、その内的思想に共鳴し、生涯変わる事なくこの高邁な理想に向かって来られたのであろう。

吉原先生のこうした活動の1~2を紹介するとすれば、見落とせないのは札幌との姉妹都市であるオレゴン州・ポートランド市のエスペラント会・世界連邦支部(Mondofederista Grupo)との長年にわたる交流であろう。特に毎年冬至の日を" Mondvida Tago" と定め、それぞれのエスグループが一斉に録音されたメッセージを聞いたり、送られたケーキを食べたりして、平和への連帯感を深めたことが今懐かしく思い出される。こうした交流を20年近くも続ける事ができたのも、ポートランド市エス会長Jim Deerさんの熱意と、こちらは吉原会長を支える熱心なエスペランチストであり、モンドフェデリストであった今は亡き永田明子さん、木村喜壬治さんの活躍に負うところが大きかったと思われる。

また、当時のそうした活動は、テレビ・ラジオでも好意的に取り上げられ、札幌ユネスコ支部や、市の国際交流機関との協調関係も良かったことを考えると、改めて吉原先生の存在の大きさを感じずにはいられない。

SES会長を辞してから10年を過ぎ、お会いすることができなかったけれども、2年前の木村さんの葬儀ではまだまだお元気の様子とお見受けしたが、ご夫人の話では高血圧で養生されていたとのこと、今はただひたすらご冥福を祈るのみである。 合掌

Esperanto kaj mi エスペラントと私

乙部町 HUMOTO Tiyozī 麓 千代治

戦前の旧制中学 2 年時、英語の時間、初めて万国共通語なるエスペラント語のあることを教えられた。

依頼、軍隊抑留生活などで顧みることがなかったが、昭和 52 年、新制中学 3 年の国語の補欠に赴いて「ザメンホフの伝記」に遭遇し、あらためてエスペラントに関心。

退職を機会にエスペラント語に傾注、平成 2 年頃コンピューター SIG の石井さんからインターネットでの藤巻先生の初級講座を紹介され受講、その後中学の英語教科書 Jack and Betty に準じてエスペラント語のテキストを作り、藤本先生に赤書訂正していただいた。早速、この檜山の片田舎にてもエスペラント塾を開設しようと同志と頑張ったのですが「高校受験の英語も満足に出来ない者」がとのことで一頓挫、その後私ことコンピューターの SAD に挑戦したが全くこれ英語での用語、更に仏教大学院の修士課程にて正覚をと志願、またもや英語と云うことで此処しばらくエスペラント語から遠ざかってしまった。

いくら英語の言語帝国主義に流されまいとしても時機のあることを痛く知らされた。

せめてコンピュータ用語がエスペラント語であったあった随分変わった世界が出来ていただろうが、兎にかく先進のメディアをエスペラント語にしなくては、それまで国連を含め政治に働きかけるより他、道がなさそうである。

Sento

* La tempo iras, ĉio ŝanĝiĝas.

Vivo estas ne facile, sed kie estas sufero, estas ankaŭ espero.

Homo devas morti, oni redonu bone la vivon!

Morti estas tiel nature kiel vivi.

* Mi pensas, tial mi troviĝas.

Nek ĝojo nek malĝojo daŭras eterne.

Rusto manĝas feron, ĉagreno la koron.

* Daŭrigo estas forto.

* Uzu estantecan tempon

Antaŭ vidu estontecan tempon

Memoru estintecan tempon

Homo ne estas finita kiam li estas malvenkita,

homo estas finita, kiam li rezignas.

pli ol

鳴海要吉の北海道におけるエスペラント活動

八雲町 NASU Sakae 那須 栄

口語歌人でありエスペラント運動とローマ字短歌活動を行っていた鳴海要吉は明治42年(1909)から大正2年(1913)まで増毛町の小学校で教員をしていた。

秋田雨雀日記によると鳴海要吉をモデルにした彼の戯曲「緑の野」が大正4年中央公論7月号に発表された。「大正4年6月29日、今日、中央公論脱稿、緑の野三幕、あるエスペランティスト(鳴海の生活にヒント)がアナーキストの嫌疑で職業をやめさせられ、北海道を追い出される事になった」とある。これは幸徳秋水事件後で、東奥日報の反戦詩人大塚甲山との文通や、エスペラントの手紙が不穏当の誤解を受けた。戯曲の舞台は1902~1903年となっている。

「緑の野」の中で「要吉の暮し向きは養鶏少々と不足分は平塚博士のエスペラント辞書編纂でまかなっている。本道でエスペラントをやっている人は札幌農科大学教授2、3人と道庁の技師7、8人であった。」と書かれている。

彼は昭和34年12月17日、東京都杉並区天沼の自宅で没している。晩年、北海道時代の回想を書いている。「面白い事がありましたよ、僕が放浪して留萌という町で教師をしていた時、巡査が内偵に来て、僕をつけ廻して町中を騒がせた事がありました。聞いてみると皇太子(大正天皇)が北海道に来るので僕を社会主義者として取締まったんです。僕がエスペラントをやってエスペラントの宣伝をしたのが社会主義的に見られたんです。僕は若い時エスペラントに熱中して、日本を救うのはエスペラントに限ると思って…」と言っている。要吉は明治16年7月9日青森県黒石町で生れ、4軒隣の産科医玄庵の長男として同年1月30日秋田雨雀が生れている。

彼は誰にエスペラントを学んだかは明らかでない。明治38年5月上京して島崎藤村の世話で田山花袋に師事している、雨雀は早稻田の学生であった。

(資料：留萌図書館、留萌文学、等 高橋明雄氏の著作より)

編集者より：12世帯15名のかたに「エスペラントと私」という題もしくは自由課題で原稿を依頼したところ、麓さんと那須さんだけが書いてくれました(感謝)。この企画でレー連載にできればいいのですが。みなさん！11ページの神永さんは初級者ながら作文して送ってくれたのです。本誌は、行事に出られない連盟の仲間をつなぐ唯一の機関誌でございます、なにとぞご協力をひれ伏してお願いたします。

カタクリ
Erythronium japonicum

Sporta vivo kaj sportistoj de Ĥabarovsk

Mihail E. Korĉmarjov

またまたコルチマリョフさんからの原稿です。地元のアイスホッケーチームが、世界でも指折りの強豪であるクラスノヤルスクのチームと対戦するとあって、気が気でないコルチマリョフさん。19ページにわたって書き下ろした思いをノートごと送ってきました。

Ĉi tiun artikolon pri la sporta vivo de sia naskurbo la aŭtoro komencas skribi kun sento de maltrankvilo kaj malforta espero. Kial? Tial ke precize hodiaŭ Ĥabarovska teamo de majstroj de rusa hokeo ludas en Krasnojarsk kontraŭ tiu-loka "Enisej", unu el la plej fortaj teamoj en Rusio kaj tuta Eŭropo. Sed kial la aŭtoro parolas pri maltrankvilo kaj espero? Antaŭ la respondo je sia demando ni provu eksplicite al japana leganto kio estas rusa hokeo kaj kian rolon ĝi ludas en vivo de Ĥabarovsk. La rusan hokeon oni ofte nomas "vintra futbalo", kvankam ĝi similas al futbalo nur dank'al tiu sama ludkampo kaj tiu sama kvanto de ludantoj (unu golulo kaj dek kampludantoj). La matĉoj ludiĝas ekster sportaj palacoj, sub ĉielo (kiel futbalo), sur sporta kampo kovrita de glacio kaj krom tio la sportistoj havas en manoj hokeilojn de neordinara formo kaj la kanadan nigran diskon ŝanĝas malgranda orangkolora pilketo. Ni opinias ke ni ne bezonas klarigi ke la ludantoj de ĉi teamo celas enigi la pilketon en pordegon de sia rivalo. La matĉojn de ĉefa ligo de tutnacia ĉampionado oni ludas sur ordinara futbalaj stadionoj. Estas malfacile diri precize, kiam en Rusio oni komencis ludi je hokeo kun pilketo, ni scias tamen ke unuaj hokeaj teamoj(en tiu kvanto estis virinoj) aperis en 1930-aj jaroj de nia jarcento, ĉiamaj tutuniaj ĉampionatoj komenciĝis en 50-aj jaroj, antaŭaj konkuroj havis okazan kontraktan karakteron. Precize tiam en Ĥruŝĉova epoko aperis unuaj Rusiaj teamoj de majstroj de Eŭropa nivelo — "Dinamo" el Moskvo, SKA el Sverdlovsk(nuna Ekaterinburg) kaj rimarkinda Kazaha teamo "Dinamo" el Alma-Ata. Ne perdiĝis inter ĉi tiuj teamoj kaj armeaj hokeistoj el Ĥabarovsk, kiuj ricevis la bronzajn medalojn jam en 1957. Kaj jam tiam multaj gazetoj komencis skribi pri Aleksandr Frolov, Jurij Litavin, Nikolaj Durakov kaj aliaj junaj(en tiu epoko!) majstroj, ete pli poste iĝintaj tutmonde konataj reĝoj de rusa hokeo. Ne okaze multaj Sverdlovskanoj parolis ke se hokeo kun pilketo estis tiel same konata kaj adorata en la mondo kiel futbalo, la nomo de ilia favorato Nikolaj Durakov (legenda atakanto de teamo SKA "Sverdlovsk") estus tiel same konata al ĉiu kiel la nomo de Pele aŭ Jaŝin. Tempo pasis — kaj loĝanto de la orientiberia urbo Krasnojarsk komencis paroli tion saman pri sia samurbano — legenda atakanto Sergej Lomanov, kiu supernombris rekordon de trafkapablo de naciaj ĉampionadoj starigitan de Nikolaj Durakov. Se ni parolos pri Lev Jaŝin de rusa hokeo, ni diros certe ke tia sportisto estis (por fiero de ĉiuj Ĥabarovskaj knaboj) golulo de la teamo SKA "Ĥabarovsk" Sergej Lazarev kiu poste ludis kaj en Moskvo kaj en Krasnojarsk sed siajn plej bonajn jarojn travivis en Ĥabarovsk. Estante golulo de la Ĥabarovska teamo Sergej Lazarev iĝis trifoja ĉampiono de l'mondo. Kiel fieriĝis Ĥabarovskaj knaboj ke ĉefa golulo de Sovetunia nacia

teamo estis ilia samurbano. Kaj objekto de fiereco de knaboj de 60-aj jaroj estis legenda atakanto de Ĥabarovska SKA (Sporta Klubo Armea) kaj ĉefa ŝtata teamo Aleksandr Frolov nomita per hokeadorantoj simple "Frol". Certe, Aleksandr Frolov ne estis sola Ĥabarovska kampa hokeisto en ĉefa nacia teamo – sub flago de la teamo de UdSSR staris kaj mezliniano Persin, kaj lia ĉiama kolego en meza linio de Ĥabarovska teamo Kovalov kaj bonega sturmliniano Nikolaj Pazdnikov kies golo en pordegon de Svedia nacia teamo en finala matĉo de mondĉampionado alportis al Sovetunia teamo orajn medalojn. (Eble, tiu golo alportis al Pazdnikov titolon de honora majstro de sporto de UdSSR.) Sed nur la legenda "Frol" honora majstro de sporto ankoraŭ en 60-aj jaroj estis ĉefa, neŝanĝata ludanto de l'nacia teamo sur sia posteno de centra atakanto. Kaj nek Moskvano Valerij Maslov, nek Alma-Ata-ano Evgenij Agureev, nek Sverdlovskano Valerij Eĵhvald, konis superi je nivelo de sia ludo sian Ĥabarovskan kolegon Frolovon, tion ĉi konis pli poste nur granda Krasnojarskano Sergej Lomanov, kies filo Sergej Lomanov malpli aĝa hodiaŭ ludas sur sia stadiono en Krasnojarsk sturmante la pordegon de SKA "Ĥabarovsk". Tamen laŭdoj de granda golanto de rusa hokeo, sendube, apartenas al pliaĝa Lomanov, kiu ofte malĝojigis Ĥabarovskanojn per belegaj goloj en pordegon de Ĥabarovska SKA. SKAanoj venkis "Enisej"-on je ĉeesto de Sergej Lomanov nur unu fojon, dufojojn (6:2, 8:3) SKA venkis "Enisej"-on kiam "Pele" de rusa hokeo malestis sur kampo. Ve, Lomanov forte malĝojigis milojn da Ĥabarovskanoj tamen tiam, kiam ili subtenis lin – dum ĉampionado de mondo en 1981 en Ĥabarovsk. Ne povis atence kontrolita de svedaj gardantoj la reĝo de atako alporti orajn medalojn, kiel ĉiam, al Soveta teamo. Sur glacio de Ĥabarovsk la ĉampionoj de la mondo unuafoje en historio iĝis la hokeistoj de Svedio. Cetere "malestas malbono sen ia bono" – tiamaniere la urbo Ĥabarovsk eniris en historion de monda sporto kaj komencis provoki specifikan amon inter svedoj. Ĉefa fakto por ni estas alia fakto – hokeo kun pilketo hodiaŭ estas tiel same amata inter Ĥabarovskaj knaboj kiel estis tiam, en 1981, kaj ĉi tiun amon al hokeo sur grandaj stadionoj nuntempaj knaboj havos dum la tuta vivo kiel iliaj patroj kaj avoj. Bonan ekzemplon de ĉi tiu amo al rusa hokeo montras la aŭtoro de ĉi tiuj linioj, travivanta, kiel oni jam diris, senton de granda maltrankvilo kaj malforta espero pri hodiaŭa matĉo inter Ĥabarovskaj SKAanoj kaj ilia delonga, principa konkuranto – "Enisej" el Krasnojarsk. Kial maltrankvileco de l'aŭtoro estas granda sed espero estas malgranda? Tial ke malvenko en la matĉo malplibonigas ŝancojn de Ĥabarovskaj hokeistoj en lukto pro la plej altaj rekompencoj de l'ĉampionado. Kaj kial la esperoj de l'aŭtoro estas malgrandaj? Precize tial ke "Enisej" havas reputacion de unu el la plej fortaj teamoj de l'Eŭropo kaj SKAanoj ne venkis "Enisej"-on sur ĝia kampo jam dum dudek jaroj. La aŭtoro, certe, ne devu esperi je rompo de la tradicio. Sed dekoj da miloj da Ĥabarovskaj sportadorantoj ne perdas esperon je alta loko de siaj favoratoj en la ĉampionado.

daŭrigota

VENTO DE DIOJ

verkis Vasilij Jefimenko tradukis German Dudcenko

訳者のズッチェンコさんは昨年の秋の大会で、漢露辞典づくりの構想を熱弁していた若い人ですが、日本びいきもここまでくると、いやはやなんとも。読んでみると、原著者の作家も、よく異国の人間たちをここまで書けるなと感心します。見慣れない航海関係の単語が多くて読むのがたいへんでしたが。

La unua parto

KAMIKADZE

Ĉapitro unua

Super La Paca Oceano, kvazaŭ por moko pro ĝia nomo, tempestis tajfuno. Embriiĝinte ie fore, ĝi kuregis, kolektante fortojn, kaj, oni ŝajnis, ke ĝi strebis unuigi oceanan akvon kaj la ĉielon. Ankoraŭ antaŭ tri jaroj, dum tagoj de la paco, maristo de ĉiu lando, kiam ekvidis signojn de la minaca malbona vetero, tuj sendis la alarman signalon: "Proksimiĝas ŝtormo". Kaj ĉiuj ŝipoj hastis foriĝi plimalproksimen de la danĝero.

En apudbordaj akvoj ŝipoj sin kaŝis en havenoj, golfetoj, kie firmitero povis plimalfortigi la oceanan atakon. Lukoj skuiĝis, kargoj fiksiĝis. Kaj se iu ŝipeto ĉirkaŭprenis per la ŝtormo, en la etero nemalofte eksonis alarmplena "SOS". La plej proksimaj ŝipoj lasis ĝiajn direktojn kaj hastis por helpi al la ŝipo, trafinta en plagon. Je miloj da kilometroj homoj ĉe radioaparatoj maltrankvile sekvis rezulton de la lukto.

La tajfunoj kutime ne estis sennomaj. Iutempe oni nomigis ilin laŭ nepravigitaj belaj nomoj – "Emma", "Lora", aŭ simple laŭ numeroj – la dekkvina, la dudekunua...

Tiu ŝtormo estis sennoma. Informon pri ĝi oni sendis per ĉifro. Ŝipoj, trafite en zonon de la ventego, ne petis pri la helpo – ili timis sciigi malamikon pri ili. Kvankam tiu malamiko eble samtiel suferis en tiu tempo.

La oceana ŝtormo estis nekompate pli malgranda plago, ol La Dua Mondmilito, kiu dum jam tri jaroj furiozis ambaŭ en okcidento kaj ĉi tie, en oriento, en la grandega vasto de la bordoj de Aŭstraljo ĝis la severa Alaska. Ĝi flamas en senordaj fajroj de firmiteraj kaj maraj bataloj. Neadmoneble ĝi proksimiĝis al Naichi – propre Japanio.

Malnova ŝipo "Sidzu-maru" knaris per ĉiuj nitoj, fiksiloj, rigilaro. Ĝia rustita korpo malfacile sin levis sur laŭvican akvan monton, poste kunpene ĝi transfalis trans la supraĵoj kaj deglitis malsupren. Malhelaj nuboj preskaŭ alproksimiĝis al mastpintoj.

Kapitano de "Sidzu-maru" mem vaĉis, rigardante jen kompason, lumintan en la malhelo, jen trembrilantan lumeton de la ĉefa ŝipo. Laŭ spuro de "Sidzu-maru" sin movis la aliaj, samtiel malnovaj transportiloj, kaj flanke glitiris du destrojeroj kaj kelkaj ŝipoj-marĉasantoj...

La knaro de "Sidzu-maru" ne timigis la kapitanon. Multe da jaroj de la vivo estis kunigitaj kun ĝi. La navigis kun tiu ĉi ŝipo ankoraŭ longan tempon antaŭ la milito, kiam "Sidzu-maru" estis paca krabkaptanta ŝipo. Sed jam dum tri jaroj la ŝipo kaj ĝia estro partoprenas en la milito. La maljuna maristo surmetis formon de oficiro de la mara milita floto, kaj randoj de "Sidzu-maru" sin kovris per makula kamuflaĵo.

Tri jaroj... Se la milito ne estus, la kapitano trankvile vivus la lastajn jarojn en kvieta dometo en la okcidenta bordo de Hokkajdo.

La ŝtormo ne timigis la maljunan mariston. La ĉielo, kovrita per la nuboj, malhelpas al malamikaj aviadiloj plonĝi sur "Sidzu-maru", kaj ondoj defendos la karavanon de torpedoj. Tio estas pli fideble, ol la gardo de destrojeroj kaj ŝipoj-marĉasantoj.

Negajigajn pensojn reĉceptis la kapitano. Se iu antaŭ du jaroj dirus al li, ke la milito fariĝos tiel malbona por Japanio, li tuj kvitiĝos kun tiu kalumniulo, kiel decas oficiro de la Imperia milita mara floto. La plej forta, la plej perfekta, la plej minaca en la mondo.

La plej minaca?...

Kiam en decembro de 1941 jaro La Imperia floto kaj aviado gajnis la unuan venkon super "janki" en Pearl-Harbor, la kapitano apenaŭ ne sufokis pro la ĝojo.

Jes, ĉio estis alie dum la unua jaro de la milito. Eskadroj de La Imperia floto sub komando de admiralo Jamamoto dronigis kaj forpelis ŝipojn de la malamiko, en la ĉielo flugis aviadiloj nur kun ruĝaj rondoj sur la surfaco. "Sidzu-maru" tiam navigis sen eskorto, kaj, do ne kaŝu tion, ĉiu vojaĝo donis neetan enspezon. Ĉu kapitano ne povas trovi en sia "skatolo" iun kaŝitan loketon, kie oni povas prikaŝi manilan tabakon, rizon, sukerojn? Kaj ĉu malmulton oni povas kunveturigi el Manila aŭ Sajgon! Li eĉ eligis "Ehe!", rememorinte la feliĉajn tagojn. Bonaj ili estis.

Kaj nun? Nun la kapitano, forvenante en vojaĝon, por ĉiam adiaŭas kun la familio. Li ĝisvivis tion, ke li ĝojiĝas pro malbona vetero. Nemaŭmulte da liaj kunoficantoj trovis sian lastan loĝejon sur la fundo de la oceano. Pereis ankaŭ mem admiralo Jamamoto. La kapitano nemulte frostotremetis kaj, returniĝinte, rigardis al la direktilisto, kvazaŭ tiu povis legi liajn pensojn.

"Pli ĝuste sin direktu!" – komandis li.

"Jes!" - respondis la direktilisto.

Post duonhoro en la ferdekkabinon eniris la ĉefa helpisto, kaj la kapitano, maljunule skrapante per plandoj, sed, lau la kutimo, larĝe starigante la piedojn, li sin movis al la elirejo. Ĉe la pordo li diris:

"Manila aperos post ses horoj. Dum la alveno veku min!"

La kapitano volis dormi. Ja li estas maljuna viro.

Baldaŭ la vento komencis kvietiĝi, sed, ŝainis, ke supraĵoj de la ondoj nun atingos ŝipbalustradon kaj forigos aldonajn necesejojn, kunnajlitajn el nepentritaj tabuloj. La ŝipo samtiel malfacile grimpas sur la supraĵon de laŭvica akva monto, kaj derampante, de svingo sin batis sur la brusto de la sekva ondo, kaj tiu supereverŝis ĝin per ŝprucoj kaj ŝaŭmo.

En la holdo, lumigita per kelkaj helaj lampetoj, sur multetaĝaj dormobenkoj ĝemis, konvulsiis, ruliĝis soldatoj turmetitaj de marbalanciĝo. Nur nemultaj el ili – tiuj kiuj jam al kutimiĝis al mara elemento, - sidis, ĉirkaŭpreninte la genuojn per la brakoj kaj senemocie rigardis murojn antaŭ si. Ili ne rimarkis sufokigan malfreŝan aeron, kiu estis saturita per fiodoroj de malsekaj ŝtofaĉoj, nelavitaj homkorpoj, mazuto, vomajoj.

Ne multaj aspektis kiel viroj fortikaj en korpo. En la holdon la soldatoj estis ŝtopitaj kiel haringoj en barelo: en ŝipon ŝarĝiĝis kelkaj brigadoj el rezervaj regimentoj. "Sidzu-maru" portis helpotrupojn por 14a armea anaro, kiu sub komando de generalo Jamasita defendis Filipinojn. Usonanoj neatendite invadis en la arkipelagon, surteriĝinte en la insulo Lejte.

Jes, la dio de milito Haĉiman lasis La Imperian armeon. Nun la trupoj estis devigitaj retroiri, kovrinte la vojon per kadavroj de iliaj soldatoj. Estas neniigitaj la japanaj garnizonoj en Sajpan, en la multnombraj insuloj de Indonezio. Disfalas la fora fronto en Birmo...

Kelkaj el pasaĝeroj de "Sidzu-maru" ne pravigis esperojn de la komandantaro jam survoje. Kiam al la kapitano oni raportis pri la dua mortinto, li malbene flustris:

"Por kio oni devas transporti tian malvivularon!"

La maljuna mara spertulo estis neabsolute prava. Tio, ke "Sidzu-maru" transportis malfortikajn soldatojn, ankoraŭ nenion signifis. En la insuloj pereis rezervintoj, kiujn oni apenaŭ instruis teni fusilon, grenadon kaj mitralon. Aldone oni devas diri, ke inter la vivanta ŝarĝo de "Sidzu-maru" estis dekdu junuloj, kun kiuj eĉ mem la kapitano parolis per kompleza tono. Alie li ne rajtis. Tiuj estis "kamikadze" – mortaj aviadistoj.

"Kamikadze" lokiĝis en la ŝipenejo. Ĉi tie estis pli hele, pli vaste, pli pure, ol en la holdo. La junuloj, ne pli aĝaj ol dudek jaroj, sidis aŭ kuŝis sur dormobenkoj; kelkaj malplenaj boteloj de riza brando – "sake", kiuj ruliĝis sur la planko, estis la unu el kaŭzoj de la bona humoro. La marbalanciĝo sin kvietis, la ŝtormo perdis forton. Pro tio eĉ tiu, kiu sin teni malfacile, reviviĝis, plzure aliĝis al interkomuniko. Ŝercoj kaj ridoj ne ĉesis.

Se ne la militi formo kaj bandaĝoj sur la kapoj, flankulo malfacile komprenus kien tiuj junuloj navigas, kaj kio estas ili. Oni povus decidi, ke studentoj aŭ oficistoj de iu firmao sin direktas por eksterlanda vojaĝo. La konversacio, laŭ la silenta interkonsento, ne koncernas la militon kaj ĉion, kio estis kunigita kun ilia nova situacio kaj sorto.

Pleje ili priŝercis du personojn. Unu el ili estis Jamamoto Sataro, al kiu pro lia milda koloro de la vizaĝo oni donis la almonon "Momotaro" – persiko, kaj la alia – rapidmova Umekava, alnomita pro malalteco "Issumbosi" - knabo kiel fingreto.

"Unufoje Issumbosi estis rigardita kiel ŝtelisto, kaj oni apenaŭ ne arestis lin! – komencis laŭvica ŝerculo.

"Ne povas esti. Bonvolu rakonti, rakontu!"

"Tio estas neprave pligrandigita! – sin defendis Umekava.

"Nu, ni vin aŭskultas!"

"Jen, bonvolu! Tio estis antaŭ tri jaroj, somere. Edano Iĉiro – li povas certigi – ekveturis en Kobe por konkurso pri dzjudo. Nu, lin eksekvis nia Issumbosi. Por graveco li surmetis malhelajn okulvitrojn, prenis de la frato promenbastonon kaj eksidis ĉe Edano. Issumbosi havas karakteron lokŝanĝeman kiel simio. Ne ofendiĝu, Issumbosi, ankaŭ la granda Hidejosi similis al besto.

"Vi ne deflankiĝu! Kio estis plu? – interrompis la rakontanton iu malpacienca aŭskultanto.

"Plu? Nu, ekmovis la trajno. Apud niaj vojaĝantoj sidiĝis maljuna sinjoro kaj eklegis gazeton, kaj poste, post ĉirkaŭ dekkvin minutoj, ekrigardis suspekto al Issumbosi. Kiam nia heroo kvaran fojon lasis lian lokon, la pasaĝero demandis lin: "Pardonu min, juna sinjoro, pro mia scivolemo. Kio vi estas?"

Kun vero Issumbosi kunvivis malbone, tial li diraĉis: "Mi estas vojaĝisto!" – "Ha jen tio! Dankon!" – ĝentile respondis la pasaĝero, sed mem li desidiĝis pli malproksimen. En la sekvinta stacio la pasaĝero alkondukis policanon kaj, jen montrinte al la gazeto, jen al Issumbosi, kaj postulis deteni la ŝteliston."

"Kaj kial li altrudiĝis al Issumbosi. Ĉu pri li io estis en la gazeto?" – ekmultiĝis demandoj de la aŭskultantoj.

"Eh la gazeto pri Issumbosi? Preskaŭ jes! – trankvile respondis la rakontanto. – Tie estis artikolo "Sin gardu de ŝtelistoj en trajnoj".

"Nu kaj kio?"

"Kaj tio, mastro de kukurbo anataŭa kapo, ke en la artikolo oni klarigis kiel oni povas diferencigi ŝteliston de honestulo. Tie estis signoj de ŝtelisto: maliceto en la rigardo, rapida ŝanĝo de humoro en la vizaĝo, kiam oni demandas "kio estas vi", nuda kapo, okulvitroj kun koloraj glaso, lokŝanĝemeco. Poste, - finiĝis en ĉies rido la rakontanto, - promenbastono kaj aldone ĉeesto de kunaganto. Do, kiel vi komprenas, ĉiuj signoj estas evidentaj. Se ne Edano, Issumbosi estus en "butabako"!

Edano Iĉiro – altstatura atleta suboficiro - nur ridetis. La brovoj, kunkreskintaj ĉe la nazradiko, iomete striktigis lian aspekton. Li ne respondis ŝercojn de la kamaradoj. Drinkita sakeo plezure turnis la kapon. Kvinta sopiro ekregis lin, kaj antaŭ liaj okuloj preterpasis imagoj de la kortuŝaj homoj.

Ili ne estis multaj. La patrino mortis dum la akuŝo, la patro estis lerneja instruisto kaj li forvenis de la hejmo, kiam Iĉiro estis sesdeka. La patro estis alta kaj gaja – tia li estis memoriĝinta. La avo diras, ke Iĉiro estas modelo de la patro.

La avo mem – vigla, muskoleca maljunulo – anstataŭis al li patrinon kaj patron. Konata en la tuta ĉirkaŭaĵo kuracisto – specialisto pri kaŭterizoj kaj injektoj, - li estis estimata de loĝantoj de la urbeto. La maljunulo neniam ne rifuzis helpi por malsanulo. Oni direktis, ke li ne prenis pagon por kuraco de malriĉuloj. Kvankam, li mem pri tio ne konfesis. Sed onklo Kjuĉi – fanfaronema kaj avara oficisto el Kobe, - veninte en la urbeton, akuzis la maljunulon en mildaĉeco kaj nomis lin filantropo.

Iĉiro ĉiam surpriziĝis, kiom da ĉiuj diversaj – malbonaj kaj bonaj, - indicoj konas la maljunulo. Malgraŭ tuta lia kora mildeco kaj kompatemo la avo, ekzemple, neniam iris al malsanulo en la kvara tago. Ja tio numero "si" sonas samkiel "morto". Matene la avo vagas en la korto kaj, jen svenante per bastono kun ŝiraĵo de papero, jen ŝutante la sojlon per salo kaj frustrante iujn srĉajn parolojn. Kaj ĉio kontraŭ malbonaj spiritoj. Mirinde, ke kun tiu superŝtiko la avo konservis viglan, gajan karakteron.

daŭrigota

Venos blinda amiko de Barato

インドから盲人エスペランチスト来訪のお知らせ

インドの盲人エスペランチスト、アブダル・サラムさんが、札幌のボランティア市民グループの招待で来札します。

氏はインドの農村地方で子供や女性の健康や自立のための社会活動を行なっています。1940年生れで、1987年にインドでNGOを創立し、現在コロラド州立大学などと協力して活動しています。

5月末から6月上旬にかけて、滝川、札幌、函館など道内数ヶ所で、障害者グループ、ボランティアグループなどで講演会を行ないます。(詳細は連盟事務局にお問合せ下さい。)特にエスペランチストとの交流会を6月1日に札幌で行ないます。

日時: 6月1日(金) 18:30~ 会場: ロンデタージョ 札幌市北区麻生町 1-3-13, 3F

TEL/FAX 011-717-4189

「インド農村地方の生活とエスペランチストの活動」(仮題)

参加費: 500円

Reklamo

Prezento: "Mia Belarusujo"

詩集「わたしのベラルーシ」紹介

KAMINAGA Mariko 神永 真理子

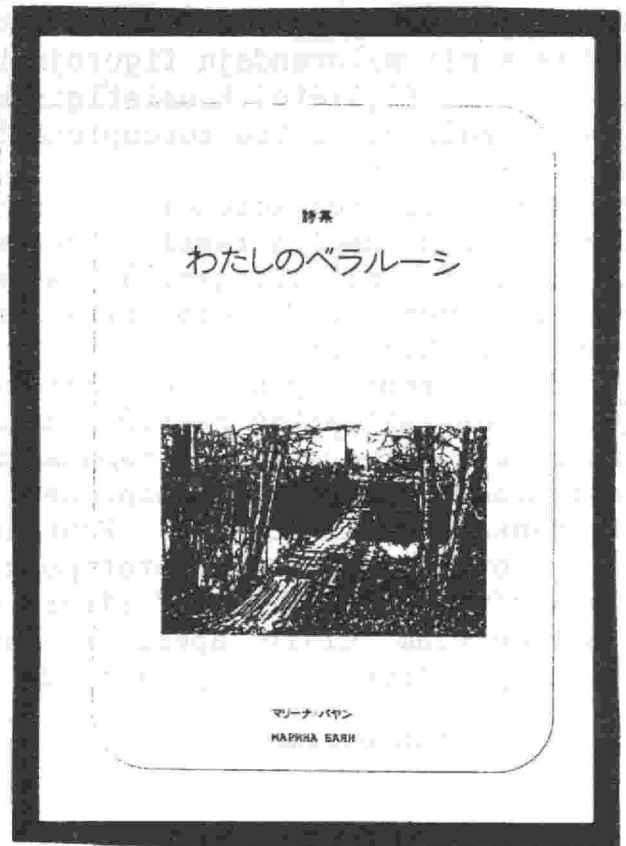
札幌市

Poemoj per belarusa virino kiu loĝas en malpura regiono pro radioaktiveco Ĉernobujla. Originale skribita per la rusa kaj belarusa lingvo, tamen kaj tradukita per la japana lingvo. Vi eble povas scii, kiom profunde ĉi tiu malfama poetino amas sian hejmlokon.

eldono: Ĉernobujli-eno-kakehaŝi

(500 enoj)

kontakto: Fax 011-753-9736

Ĉu rusa pupo en pupo en pupo devenis de Japanio?

ロシア人形の起源は日本?

人形の中に人形が入っていて、その人形を開けるともっと小さな人形が入っている「マトリョーシカ」はロシア名物。これが日本のからくり人形を真似したものだとは。しかしその元になった知恵者ふくるむって誰だ？福老寿のことかなあ？

ロシアの童謡にも日本から来た物があるという話。「どこ行ってたの?」「川で酒飲んでたんだよ」という歌詞ごと入ってきたというのだけど、そのような歌を知っていますか？

右ページはアリとキリギリスならぬアリとトンボの詩です。そんな情報を送ってくれたゲンナジー=シレプチェンコさんは、昨年の道大会にウラジオから参加してくれた人です。

Estimata redaktoro.

Mi prezentas al vi artikolon "La gastoj el Japanio" verkita de K. Belŝevic en revuo "Tekniko de junularo" N-ro 7 1990. Mi tradukis ĝin kaj esperos ke tiu estos interesa por legantoj de "La Heroldo".

La jaro 1990 estis jubilea por... matrjoŝka. Kiel okazis, nome en 1890 jaro el Japanio oni alveturigis en Rusion lignan ludilon - eta figuro de japana saĝulo Fukurum. La figuro ne estis simpla: ĝi enhavis pli malgrandajn figurojn kiuj estis enmetitaj unu en la aliajn. La figuretoj konsistigis multnombrian familion de la saĝulo kies vizaĝo estis tre zorgoplena ĉar la grandan familion necesis nutri kaj vesti.

Rusaj metiistoj komencis produkti "la fremdlandan ludilon", tamen ili ne kopiis familion de grizbarba Fukurum, sed kreis anstataŭ tiu pli allogan, ĝoj-aspektan figuron de rusaj belulinoj, vestitaj per helaj, kolor-riĉaj sarafanoj. Tiun aspekton ĝi konservis ĝis nun.

Ĉu vi kredos aŭ ne, sed vaste konata rusa kanteto "Ĉiĵik-piĵik, kie vi estis?" ankaŭ naskiĝis en Japanio. Spertuloj pri muziko asertas ke ĝi identas al japana infana kanteto laŭ enhavo kaj melodio. Pro tio estas komprenebla konduto de "Ĉiĵik" - "Sur Fontanka drinkis vodkon!" (Fontanka - rivero en Peterburgo), ĉar pri tio kulpis japana prototipo kiu al demando "Kie vi estis?" sen ia konfuzo respondis "Sur rivero drinkis sakeon!"

Nur de kiam "Ĉiĵik" aperis en Rusio ne estas konate. Oni supozas ke ne pli frue ol 60-aj jaroj de 18-a jarcento.

Kun estiĝo.

Gennadij Ŝlepĉenko.

Estimata redaktoro!

Foliumante Heroldon de HEL N-ro 78 mi hazarde turnis la atenton al sceno < La Formiko kaj La Grilo >, adaptita de Josiko Kanamori, kaj fare de grupo de pupteatro < Vinberoj > en Sapporo. Mi tuj rimarkis ke enhavo de la sceno tre similas al enhavo de fabelo < La Libelo kaj La Formiko >, verkita de fama rusa verkisto I. Krilov (1769 - 1844). Al mi ŝajnas ke konatiĝo kun majstre farita traduko de la fabelo de la rusa klasikulo alportos al vi ĝuon.

Kun estimo.

Gennadij Ŝlepĉenko.

La Libelo kaj la Formiko

La libelo-flirtulin'
Kantis gaje en somero,
Sed subite sur la tero
Al somer' alvenis fin'.
Tute mortis kampo greno,
Jam forestas tag' serena,
Kiam en folia verd'
Estis manĝo kaj desert'.
Ĉio pasis; kun malvarmo
Venas tempo por mizer',
Mankas kantoj de somer';
Ĉu konvenas dum sufer'
Gaja kanto kiel garno?
Kun sopiro kaj ĉagren'
Al Formik' ŝi rampas jen.
" Ne forlasu min, amiko,
Donu helpon kun efiko, -
Ĝis printemp' kaj suna bril'
Ne rifuzu pri azil'."
" Amikin', ĝi strangas vere,
Ĉu laboris vi somere?"
Ŝin demandas la Formik'.
" Ĉu mi eblon tiun havis?
En la herba milda mol'
Gaja kanto kun petol',
Kun amuz' nin plene ravis!"
" Ha, vi estis..." - " Dum somero
Mi kantadis kun pasi'."
" Do vi kantis? - Bon-afero:
Nun ekdancu kun graci'!"

*Mejlŝtono 2001/JANUARO, N-ro 163,
仙台E会: B5X8頁の内1頁半のE文の題
は KASITA KASO. 時事問題がすぐ取り上
げられている、霞が関に巣くう税金泥棒
共にかかわる話だが「社会的習慣」との
説明に北海道と(旧日本)内地との差を
感ずる。北海道では(私の周辺だけでは
なかろう)葬儀の場での香典の領収書の
請求、発行は全く当然かつ日常的だから。

*PONTETO: Novembro 2001 N-ro 185: 関
東エスペラント連盟: B5X 8頁のうちE文
1頁。S-ino Ĉe Jun-huj venos al ĉi-
jara Kanto-a Kongreso!

*La Tamtamo: 第320号(2001年1月,
JER=横浜エスペラント会), A4 X12頁、日
本文。2月のJER 年次総会資料号。

*SFERILO: 変形A4版1枚2頁。サンフラン
シスコ(北カリフォルニア)地域のエ
スペラント組織SFERO の機関紙、2月例
会予告号。ESP. 英文混在。サンフランシ
スコとその周辺では6グループが例会を
開いている。

*Hokkaido Romazi Kenkyo No. 107 (復
刊81) 北海道ローマ字研究会発行, Hs. 13
n. 01gt. 20nt. B5X10頁、和文。受像資料
にいつも Heroldo de HEL の紹介。

*センター通信: 2001年1月29日、N-ro
223、B5X12頁の内E文3ページは S-ro
山田義の世界大会(テルアビブ)報告。
正月3日、事故死されたS-ro竹中治助の
追悼記事も3頁。

*NOVA VOJO: 2001. 2 (N-ro 360), A5 X
36頁、内E文5頁半。

*La Tamtamo: 第321号(2001年2月,
JER), A4 X12頁、和文。総会報告など。

*Eskalo 第90号、2001年2月、川崎エ
スペラント会、B5X4頁、日本文。2月4
日の総会の報告など。

*SFERILO: 変形A4版1枚2頁。SFERO の

機関紙、3月例会予告号。ESP. 英文混在

*Meros 68号、2001-2-5、水星舎発行、
B5 X21頁、日本文。「アイヌモシリ共和
国」は、最近どこかの新聞にも出ていた
が、ちょっと変だ。/日本とロシアの間
の緩衝国として/ユーカリの国をつくっ
たら/—はて、—ユーカリの葉をコアラ
が食べる国はオーストラリアだったが—
*受講生通信 第75号 2001-03-01: B5 X
12頁のうちE文2頁強。受講生紹介、修
了生のあいさつや通信に北海道からの名
前も見える。

Gratulon, S-ino 山岸悦子! 今回中級講
座修了。北海道のみんなの学習も手伝っ
てください。中級講座の200人目の受講
者、横山裕之さんの文が2ヵ所に。安部
祐之さん(北海道)は「エスペラントを
先に学んでからのほうが英語がよく理解
できる、と考え、小学4年の娘にエスペ
ラントを教え始めました—」

*地球語エスペラント すぐにわかる
パンフレット講座

*地球語エスペラント 3分間でわかる
パンフレット講座

*地球語エスペラント Esperanto, La
Lingvo por la Tuta Homaro

上記3種類のパンフレットは、いろいろ
機会に大いに活用したいものです。どれ
もB5 X4頁(B4の紙1枚)です。

*La Movado N-ro 601 mar. 2001, B5 X
20頁の内E文は計約3頁。トップ記事
Japanaj eldonadoj en 2000 では HELが
出した Raportoj de la karavano al
For-Orienta Rusio を7行にわたって紹
介している。

*NOVA VOJO: 2001. 3 (N-ro 361), A5 X
28頁、内E. 文6頁。内2頁が Tacuo
Hugimotoの Galimatio pri nenio. そう
自嘲するだけの内容ながら、これだけの

長さを書くのは大したもの。

*センター通信: 2001年 3月12日、N-ro 224、B5X12頁の内E文3ページ。ドバイからの REZA の便りもある。

*SFERILO: 変形A4版1枚2頁。SFERO の機関紙、4月例会予告号。ESP. 英文混在。3月例会に Miko Sloper(97年の北海道大会に來道)が出席。Berkeleyにもどったらしい。今年のTKEK(=Tut-Kalifornia Esperanto-Konferenco)は11月2-4日、担当者は S-ino Doroteo Holand、いつか札幌に來た人ですね。

*La Movado N-ro 602 apr. 2001, B5 X 16頁の内E文は計約2頁。「ベトナムで見たエスペラント運動」(斎木彰)は99年のアジア大会以後の各地の状況がわかる。初等読み物の不足が指摘されている。
*地球時代のコミュニケーション-民際語してのエスペラント-: 第48回関西エスペラント大会シンポジウム報告書、堺エスペラント会2001年発行、B5X70頁。

昨年6月10日の関西大会での記録。報告者はタニヒロユキ、三浦伸夫、木村護郎(昨年HEL5月合宿に参加)の3人。21世紀におけるエスペラントの役割と進むべき方向についての2時間の討議内容は濃く、充実している。この議論の背景となっている考え方を説明した解説がいい。1部定価300円。

*Mejlstono N-ro 164, 2001/MARTO, 仙台E会: B5X8頁の内2頁半のE文の内にはベラルーシの獄中からの無実の訴えもある。

*PONTETO: Marto 2001 N-ro 186: 関東エスペラント連盟: B5X 8頁のうち5頁弱のE文のうち3頁は MARIA TASEVA (Bulgario)とAleksandra Watanuki(polino en Japanio)の Internacia Tago de Virinojに関するもの。

*NOVA VOJO: 2001. 4 N-ro 362 aprilo, A5 X36頁、内E文約7頁。エスペラント

音楽コンクール(Muzika Konkurso 2001)の記事に「近年エスペラントの文化面においてももっとも発展を遂げたのは音楽ではないか」とあり、? と内容を読むと、大本内部の催しで宗教的内容のもの。

どこかに一般的なものがあってもよい。

*Hokkaido Romazi Kenkyu No.108 (復刊82) 北海道ローマ字研究会発行, Hs. 13 n. 04gt. 11nt. B5X 8頁、和文。いつもながら受贈資料に Heroldo de HEL(Nro87) 第20回「ローマ字の日」記念講演会

(5月19日 13:30~15:30 さっぽろテレビ塔2階会議室にて)のチラシ同封。

*郵便振替通常払込のお取扱いについて(おたる貯金事務センター): 「下記のとおり」という単なる通知、説明なし

*VERDA MONTETO N-ro 112, WAKAYAMA, Aprilo 2001: 変形B5(229 X 182mm, 二つ折で定形封筒に入る): 「語感・音感」がおもしろい。日本語に似たものの例。absurda: あほうするだ; ばかげた bagatelo: 馬鹿たれ、くだらぬこと ne: 無え(ねえ)

*La Tamtamo: 第323号(2001年4月, JER), A4 X 4頁、和文。

いつもながら「読書会報告」がいい。今年の Zagreba UK にちなんでクロアチアの「フラビッチの驚異の冒険」。opankoで皆首をひねっているが、クロアチア語をそのままエスペラント化したものか。ロシア語の opanka(かかとの無い、または低い靴、サンダル)と同じか?

*La Movado N-ro 603 maj. 2001, B5 X 20頁の内E文は計約2頁半。「ひろしまの国際婦人デー作戦」(忍岡守隆)は、この日記念行事を行う団体に呼びかけてエスペラントを通じ海外17ヵ国とメッセージを交換した話。Salonoに「徳富蘆花とエスペラント」、熊本の徳富記念館の展示のこと。

今回のアイヌ語投稿文併用のエスペラント文は、2001年1月に制定された新しいJIS文字コードの規格にある Shift_JIS X0213 符号化方式に基づいたフォントについて述べてます。

このシフトJIS符号化方式とは、現在、ユニコード符号化方式に移行しつつある Windows や Mac というような有力なパソコンの従来からの標準の符号化方式です。

新しいJIS文字コードには、アイヌ語の新カタカナ文字のほかにエスペラント字上符文字も含まれています。Latin3(ISO-8859-3)や Unicode の設定がうまくいかなくて字上符文字が出力できずに困っている方は、この Shift_JIS X0213 符号化方式に基づいたフォントを是非お試しください。

このフォントを使って、エスペラント字上符文字をうまく出力する方法を次のページに設けましたので、参考にしてください。

<http://www2u.biglobe.ne.jp/~HEL/jp/JISX0213.htm>

(ajna lingvo)
asir fonto (syotai)
(Esperanto)
Nova karaktraro

(ajna lingvo)
ani aynu itak a=nuye easkay "asir fonto (syotai)" a=kar.
(Esperanto)
Oni faras la novan karaktraron, kiun oni povas skribi ajna-lingve.

(ajna lingvo)
ainu -Taimuzu dai 14 go^ or ta aynu itak a=nuye hi ta a=eywanke " asir katakana mozi ko^do" an sekora ku=ye.
(Esperanto)
En ainu-taimazu N-ro 14, "Oni faras la kodon por nova katakana-litero uzita, kiam oni skribas ion ajna-lingve.", mi diris.

(ajna lingvo)
naa pasokon or ta newaanpe a=nuye eaykap korka, windo^zu (Windows), makkintossyu (Macintosh) sekora a=ye pasokon or "Shift-JIS X0213 fonto" sekora a=ye syotai a=omare yakun, ne katakana mozi a=eywanke easkay ruwe ne.
(Esperanto)
Oni ankoraux ne povas skribi tion en la persona-komputilo, sed se oni enmetas la karaktraron laux Shift-JIS X0213 sistemo por kodigi literon en la komputilo nomata Vindozon (Windows) aux Makon (Macintosh), oni povas uzi la katakana-literon.

(ajna lingvo)
asir JIS kikaku or ta Shift-JIS X0213 hugo^ka-ho^siki an.
(Esperanto)
En la nova norma trovigas la kodigxa metodo Shift-JIS X0213.

ne hugo^ka-ho^siki ani asir fonto (syotai) a=kar.
(Esperanto)
Oni faras la novajn karaktrarojn per la kodigxa metodo.

(ajna lingvo)
ne fonto "Habian", "Kandata" sekora a=ye p ne ruwe ne.
(Esperanto)
Oni diras, ke la karaktraro estas "Habian" kaj "Kandata".

(ajna lingvo)
inta^netto or ta ne fonto oka ruwe ne.
(Esperanto)
En interreto trovigas la karaktraro.

<http://www11.freeweb.ne.jp/computer/wakaba/FONT/Habian/Habian.htm> (Windows)
[http://www.asahi-net.or.jp/~sd5a-ucd/freefonts/Kandata/\(Windows\)](http://www.asahi-net.or.jp/~sd5a-ucd/freefonts/Kandata/(Windows))
<http://www.freeweb.ne.jp/computer/fairuse> (Macintosh)

(ajna lingvo)
ne fonto windo^zu (Windows) a=eywanke yakun oro ta "mozi-ko^do-hyo^" sekora a=ye mozi-nyu^ryoku-purosessa ani "memotyoo^", "hidemaru-edita" sekora a=ye wa^puro-sohoto oro ta "asir katakana mozi" a=eywanke easkay ruwe ne.
(Esperanto)
Se oni uzas la karaktraron kaj Vindozon per la procedilo por enmeto de vorto, "Litero-Kodo-Tabelo (Mozi-kodo-hjoo)", en la vortoprocedila-softvaro "Noto (Memocjoo)" kaj "Hidemaru-Redaktoro (Hidemaru-editta)", oni povas uzi la novan katakana-literon.

(ajna lingvo)
ne fonto makkintosy (Macintosh)
a=eywanke yakun "eitokku (ATOK)", "kotoeri"
oro un "mozi-paretto" sekora a=ye mozi-
nyu^ryoku-puroseŝa ani "sinpuru-tekisuto
(SimpleText)", "zyeiedito (Jedit)" sekora a=ye
wa^puro-sohuto oro ta "asir katakana mozi"
a=eywanke easkay ruwe ne.

(Esperanto)

Se oni uzas la karakteraron kaj Makon per la
procedilo por enmeto de vorto,
"Litero-Paletro (Mozi-paretto)" de "Atok" aux
"Kotoeri", en la vortoprocedila-softvaro "Simple
Text" kaj "Jedit", oni povas uzi la novan
katakana-literon.

(ajna lingvo)

korke, mozi-paretto a=eywanke korke mozi sinep
ranke a=numke korke ponno sinki=an pe ne.

(Esperanto)

Sed uzante la "Litero-Paletron", enmetante
xiun literon unuope, oni lacigxas iom.

(ajna lingvo)

newaanpe kusu, sine purguramu a=kar ruwe
ne.

(Esperanto)

Pro tio, oni faris unu programon.

(ajna lingvo)

newaanpe a=eywanke yakun, ro^mazi patek
pasokon or a=omare yakka pirkano asir mozi ka
a=kar ruwe ne.

(Esperanto)

Se oni uzas tion, tiam oni enmetas nur latinajn
literojn en persona-komputilo, oni bone faras la
novajn literon.

(ajna lingvo)

"hidemaru-editta" or ne purguramu a=omare
wa a=eywanke.

(Esperanto)

Oni uzas tion enmetante la programon en la
vortoprocedila-softvaro "Hidemaru-Redaktoro."

(ajna lingvo)

inta^netto or ta ne purguramu an ruwe ne.

(Esperanto)

En interreto trovigxas la programo.

<http://sapporo.cobl.ne.jp/kumanesir/ainumac.htm>

(ajna lingvo)

"Tyo^kanzi" sekora a=ye sofoto anak windo^zu
(Windows) sohuto ka makkintosy
(Macintosh) sohuto ka somo ne korke, "asir
katakana mozi" a=eywanke easkay.

(Esperanto)

Kvankam la softvaro "Cjookanzi" ne estas
Vindoza-softvaro, nek estas Maka-softvaro, oni
povas uzi la novan katakana-literon per la
softvaro.

<http://www.personal-media.co.jp/>

(ajna lingvo)

korke ne sofoto ka sinep ranke asir katakana
mozi a=nuye wa a=eywanke.

(Esperanto)

Sed oni skribas kaj uzas la novajn katakana-
literojn unuope per la softvaro.

(ajna lingvo)

aynu itak a=nuye easkay kuni na akkari pirka
purguramu a=kar hi ku=ki rusuy wa.

(Esperanto)

Mi volas, ke oni faras pli bonajn programojn por
bone skribi ion ajna-lingve.

Raporto pri la 5-a komitata kunsido de HEL 第5回 HEL 委員会報告

2001年3月10日 17:50 札幌市 ロンデタージョ

出席者: 星田 淳、佐藤 英治、松野 元、宮沢 直人、樺山 裕介、鈴木 佳子 (事務局)
事務局の作成した年間計画表と委員会チェックリスト (委員会では毎回、担当者が報告する
項目) について一部変更のうえ、了承し、さうそくこのリストに沿って議事をすすめた。
退会者、亡くなった会員、行方不明の会員について報告。連盟未加入の道内エスペランテ
ストについて知り得る限りの情報を交換する。会費納入の状況について会計の松野より報
告。納入のお願いのしかたについて論議。HP について、インパクへの登録をすることを狙
う。北方圏センターのHP の行事案内枠に、連盟の新年講習会を入れる。「にこにこミー
ティング」でビラ、パンフ 20 部配布。各ロンドの学習活動状況も把握する。登別など個人
で教えているところもある。「札幌郷土を掘る会」から「ユーゴ通信」について問い合わせあり。
メルマガ 755 部発行。図書 4 月 1 日発注。機関誌は 180 部印刷。5 月合宿内容の
詰め。前田を責任者とする。道大会のテーマについては未定に。道大会に後藤斉氏を招待
して、講話をしてもらう。極東ロシア訪問団の参加者をHP と機関誌で募る。宮沢と樺山
が行く予定。

Anonco de HEL

HEL 事務局便り 2号 2001.3.3

2月3日 札幌国際交流プラザよりアンケート「国際交流団体ダイレクター」が依頼されましたので返答しました。

2月11日 SESとSAT札幌が道大会について打合せ。日程は第1案が9月23、24日、第2案が9月22、23日、第3案が9月29、30日で、場所は市民会館、次にカデル2・7が候補に決まりました。残念ながら市民会館はすでに満杯でした。カデル2・7の予約は5月になってから行う予定です。予約は確実にできる見通しとのことです。SES後藤さんが大会テーマとして「国際語問題を考える・言語民主主義をめざして」、講師に東北大学の後藤齊さんではどうかという提案がなされました。

2月24日 事務局長(佐藤)がカデル2・7における年間行事決定が話し合われました。長く北海道のイベント運動に貢献してきた吉原さんがお亡くなりになったという報告がありました。切替さんがたまたま近くまで来たので久しぶりに出席しました。

2月28日 カデル2・7において、札幌近郊の社会活動NGO団体の会合「第1回ニコニコミーティング」に横山広報部長、宮沢事務局次長が出席しました。SAT札幌からは佐藤が出席しました。

3月3日

事務局会議で年間計画表とチェックリストの件、委員会議事案についてうちあわせ。

文責 佐藤英治

HEL 事務局便り 3号 2001.4.4

HEL 活動報告

3月3日 事務局会議

場当たり的事務作業の改善、計画性を持つ。会員に委員を通してHEL活動を知ってもらう。年間計画表、リストに基づいて活動を計画。委員会にはリストの担当に項目を報告してもらう。次回委員会打ち合わせ。

3月10日 委員会

議事内容 Heroldo de HEL 次号参照。

3月17日 カデルにて LKK の打ち合わせ：後藤 (SES)、佐藤 (SAT 札幌)

後藤齊さん講演要請の件について

3月24日 HEL 事務局会議 出席：佐藤、宮沢

1. 会費納入請求の件：Heroldo de HEL 発送の際、封筒住所シールに納入期限を記入

し、未納者分に郵便振替用紙を同封する。

2. Heroldo de HEL 3月31日発行・発送予定であったが延期(期日未定)

3. 5月合宿申し込み先、締め切り期日が未定となっており、前田さん(実行委員)に確認する。(Rondetaxo, 5月12日(土)でよいか?)

3月24日 SAT 札幌会議、出席：佐藤、宮沢
LKK の件

大会テーマ案

1. 国際語(あるいは言語民主主義)問題を考える

2. 言語とコミュニケーション~考える、しゃべる

3. 「多言語国際社会とコミュニケーション」

後藤齊さん(東北大学大学院文学研究科言語学講座助教授)への講演依頼は後藤義治さん(LKK 委員長)が担当。講演テーマに関して英語の可能性と限界性などにもふれてもらうのはどうか。大会テーマと講演テーマは別でも構わないし、後藤齊さんから大会テーマ案を示唆してもらってもよい。パネルにはセルゲイさん(在日ロシア人)、萱野志朗さん(アイヌ人)、後藤齊さん(言語学者)がなってもらえるのはどうか。横山さん(HEL 委員)は萱野さんの大会参加を要請の提案している。

5月合宿の前、大会テーマの確定、後藤齊さんの講演テーマの検討、LKK 役割分担の検討のため、SESと横山さんも含めてLKK 会議を開きたい。

役割分担案：

委員長：後藤義治 (SES)

副委員長：佐藤英治 (SAT 札幌)

会場係：

会計：?馬場恵美子 (SES)

パネルディスカッション担当、段取り：

会場係(手続き、受付、飾り付け、後片づけなど)：

宿泊係：宮沢直人 (SAT 札幌)

図書販売：

LKK 事務局長(文化・組織：出し物、勧誘、宣伝、発送など)

：?金森さん (SES)

?大会記念品：

?バザー：

?Ekskurso ; ?植物園(期日、料金等確認)：

月日：平成 13 年 2 月 24 日(土曜日)午後 1 時～4 時まで 参加者:13 名
場所：かでの 2・7 (810B) 内容：行事報告・会計報告・各大会参加報告など

行事報告

3/11 入門講座(講師：宮岸 講座終了後 2 名が継続講習、札エス会入会)

6/4 藻岩山登山は雨天による中止

10/28 秋季 1 日勉強会(テーマ：自己紹介 11 名参加)

12/9 ザメンホフ祭 (バザー、朗読など 21 名参加)

ゲスト係りから昨年ロシアから来札者

行事計画

4/14 入門講座(講師：宮岸 土曜午後 1 時 30 分より 2 時間全 13 回 受講料 ¥5,000)

6/3 藻岩山登山 そのほか

10/27 秋季勉強会 ・北海道エスペラント大会が札幌で開催されるので協力の依頼

12/15 ザメンホフ祭 ・勉強ばかりではなく宿泊を兼ねた温泉旅行を有志で考える

・日本エスペラント学会の機関紙に活動を載せてもらう

2 月 22 日に亡くなった吉原昭八郎氏に黙祷が捧げられた。

Anonco pri la sukcesinto de la ekzameno de JEI

Anonco de HEL

松野元さんが日本エスペラント学会の学力検定試験 4 級に合格しました。(研究教育部)

El la redaktejo 編集室から

パソコンが動かなくなってしまう、気力も失せた状態で、大幅に発行を遅らせてしまいました。おわびします。

私は Heroldo のまじめな読者ではありませんでした。そこで、全号を複写して読み始めました。いろいろな事を今にして知ったのですが、北海道大会の名称って、ずいぶん揉めた後に、Hokkajda Kongreso de Esperanto に総会で決まっていたのですね。私は無頓着に Esperanta Kongreso de Hokkajdo と誌上で書き続けてました。この場を借りて過去 2 年分、訂正します。

樺山裕介

Heroldo de HEL

第 88 号 (2001.5.5)

北海道エスペラント連盟機関誌

編集部 〒075-0041

芦別市本町 1065-64-B-101

樺山 裕介方

tel/faks 01242-2-1305

電子メール kabaty@fa3.so-net.nc.jp

郵便振替口座 (現在、故障中)

02700-6-17075

北海道エスペラント連盟

正会員 3000 円 家族会員 1000 円

青年会員(25 歳以下) 1500 円

購読会員 2000 円

2001 年北海道エスペラント連盟 5 月合宿

開催日時 5月26日(土) 14:00～27日(日) 12:00 終了

会場 小樽 おこばち山荘 TEL 0134-25-1701 FAX 0134-25-8120

047-0012 小樽市天狗山1丁目国有林 152 林班

テーマ 「エスペラント語で生活する」

参加費 宿泊有(一泊二食) 5500円 バンケード代込み

宿泊無(エスペラント) 2000円

一般参加者 500円

高校生以下 無料

*交通費、ロープウエー代別途、各自負担です。

宿泊先 小樽 おこばち山荘 TEL 0134-25-1701 FAX 0134-25-8120

交通機関 JR 利用、または札幌より車の相乗りを予定。

プログラム

5月26日(土)

14:00～受付

14:30～開会 テーマ「エスペラント語で生活する」

会話教室

同じ時間帯で「入門講習会」開催

17:00 夕食

18:00 ゲーム、JEI 学力検定試験

20:00 バンケード、お風呂、新年講習会での制作ビデオ上映

27日(日) 8:15 朝食 * チェックアウトの準備をして

9:00～ ロープウェイ乗り場へ出発 徒歩 40分

ロープウェイ料金別途 往復 ¥ 740

山菜取りもできるかも

12:00 終了 解散

* 雨天の場合 エスペラントのおしゃべりとゲーム

準備物: 歌集、動植物リスト、模造紙

ゲーム案: トランプ、モノポリー、手紙、ダンス、質問ゲーム、歴史年表、ガイドブック、ビデオ

ボルトモザイク

問合せ・申込先: 北海道エスペラント連盟事務局 TEL/FAX 011-717-4189

5月12日までにお申し込み下さい

